

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра трудового, земельного та господарського права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
трудового, земельного та господарського
права
27 серпня 2021 року,
протокол № 1

Завідувач кафедри, доктор юридичних наук,
професор

_____ Іван КОСТЯШКІН

_____ 2021 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Історія соціального забезпечення»
для підготовки на першому рівні вищої освіти
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
із спеціальності 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота

РОЗРОБНИК
професорка кафедри

_____ Ірина МИХАЙЛОВА
_____ 2021 року

ПОГОДЖЕНО
Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
_____ 2021 року

м. Хмельницький
2021

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр»
Спеціальність 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота**

Назва навчальної дисципліни	Історія соціального забезпечення
Викладач	Лекції, консультації: Михайлова Ірина Юріївна, професорка кафедри, к.ю.н., доцентка (http://www.univer.km.ua/kafedra.php?kafid=21&w=sklad). Семінарські заняття, консультації: Михайлова Ірина Юріївна, професорка кафедри, к.ю.н., доцентка (http://www.univer.km.ua/kafedra.php?kafid=21&w=sklad).
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: i.yu.mykhailova.huup@gmail.com Профіль у соціальних мережах: https://www.facebook.com/ira.mykhailova ORCID: https://orcid.org/0000-0002-1273-3389 Academia.edu: https://independent.academia.edu/ИринаМихайлова3 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=lwe2wHcAAAAJ
Інформаційні ресурси	https://classroom.google.com/c/NDQ4NTMxNDQ5MzQw?cjc=thqxlo3 Код для приєднання в Google клас thqxlo3 Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, пров./вул. Проскурівська, 57 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Історія соціального забезпечення – це навчальна дисципліна, яка сприяє підготовці фахівців у галузі соціальної роботи, визначаючи загальні засади формування системи соціального забезпечення в різні історичні періоди. А також допомагає формувати цілісне і ціннісне ставлення до історичного минулого України і її спадщини в сфері соціальної підтримки різних прошарків населення. Окрім того, сприяє встановлювати зв'язок між історичними періодами розвитку соціального забезпечення, які зумовлюють виникнення, зміну чи припинення правовідносин в сфері соціального забезпечення. Під час вивчення цієї навчальної дисципліни у здобувача вищої освіти формуються знання щодо особливостей та основних проблем соціального забезпечення в різні історичні періоди його розвитку. У ході розгляду навчальної дисципліни здобувач вищої освіти набуває вміння щодо оцінки якості надання соціального забезпечення незахищеним верствам населення; щодо розробки пропозицій до законодавства, враховуючи історичний досвід України в сфері соціального забезпечення та ін.
Програмні компетентності,	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

<p>які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком Української держави, розуміти природу, динаміку, принципи організації системи соціального забезпечення, форми та способи взаємодії уповноважених органів та закладів.</p> <p>Здатність розуміти нормативно-правову базу стосовно сфери соціального забезпечення.</p> <p>Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p><u>Здобувач вищої освіти повинен продемонструвати такі результати навчання:</u></p> <p>Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення, демонструвати знання та розуміння фактів, джерел, принципів, теорій, механізмів, пов'язаних з явищами та процесами у сфері соціального забезпечення.</p> <p>Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.</p> <p>Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.</p>
<p>Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)</p>	<p>Курс навчання – 1-й, семестр – 2-й.</p> <p>Тип дисципліни – вибіркова</p> <p>Для успішного опанування дисципліни здобувачі вищої освіти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін</p> <p>ОДПП 1.2.1. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень.</p> <p>Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ОДПП 1.2.2. Система соціального забезпечення</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: ОДПП 1.2.5. Право соціального забезпечення.</p>
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p>3,5 кредитів ЄКТС /105 годин, у тому числі, самостійної роботи – 55 годин, лекційних – 26 годин, семінарських – 24 години.</p>
<p>Форма навчання</p>	<p>Денна</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>Українська</p>
<p>Формат вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік.</p> <p>Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>

Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	4/4/10	Тема 1. Формування системи соціального забезпечення в дорадянський період	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 1 – 1,5 Семінарське заняття 1 – 5 СРС – 2,5
	4/4/9	Тема 2. Становлення радянської системи соціального забезпечення в умовах політики воєнного комунізму та періоду нової економічної політики	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 2 – 3,1 Семінарське заняття 2 – 5 СРС – 2,5
	4/4/9	Тема 3. Соціальне забезпечення в період Другої світової війни та	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з	Лекція 3 – 4,6 Семінарське заняття 3 – 5 СРС – 2,5

		післявоєнної відбудови (1939-1953 рр.)	веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
	4/4/9	Тема 4. Соціальне забезпечення в період десталінізації (1956-1964 рр.) та в період загострення економічної кризи радянської системи (1965 - 1984 рр.)	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 4 – 6,2 Семінарське заняття 4 – 5 СРС – 2,5
	4/4/9	Тема 5. Соціальне забезпечення в період перебудови (1985-1991 рр.)	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення	Лекція 5 – 7,7 Семінарське заняття 5 – 5 СРС – 2,5

		проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
6/4/9	Тема 6. Соціальне забезпечення в період незалежності України (1991-до сьогодні)	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з веб-ресурсами, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 6 – 10 Семінарське заняття 6 – 5 СРС – 2,5/5

Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Історія соціального забезпечення» (розміщені у групі в Telegram «Історія соціального забезпечення», Google класі «Історія соціального забезпечення»

<https://classroom.google.com/c/NDQ4NTMxNDQ5MzQw?cjc=thqxlo3>

Код для приєднання в Google клас [thqxlo3](https://classroom.google.com/c/NDQ4NTMxNDQ5MzQw?cjc=thqxlo3) та в електронній бібліотеці університету (<http://elibrary.univer.km.ua/index.php>)

Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Історія соціального забезпечення» (у групі в Telegram «Історія соціального забезпечення», Google класі «Історія соціального забезпечення»

<https://classroom.google.com/c/NDQ4NTMxNDQ5MzQw?cjc=thqxlo3>

Код для приєднання в Google клас [thqxlo3](https://classroom.google.com/c/NDQ4NTMxNDQ5MzQw?cjc=thqxlo3) та в електронній бібліотеці університету (<http://elibrary.univer.km.ua/index.php>)

Залік усний або письмовий (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура залікового білету (для усної форми) включає *два теоретичних питання з тематики курсу; для письмової форми: виконання творчого завдання.*

<p>Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кобзева С. И. Источники права социального обеспечения: монография. М. : Проспект, 2009. 264 с. 2. Мельничук О. А. Соціальне страхування в радянській Україні (20-30-ті рр. ХХ ст.) Вінниця: «Едельвейс і К», 2009. 372 с. 3. Право социального обеспечения в Украине: учебник. / под.общ.ред. Л.И. Лазор, С.Н. Прилипко, О.Н. Ярошенко. Луганск : ООО «Виртуальная реальность», 2010. 456 с. 4. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / за заг. ред. М. І. Іншина, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. Х. : Видавництво «ФІНН», 2009. 434 с. 5. Правове регулювання пенсійного забезпечення за віком у солідарній пенсійній системі України: монограф. / І.Ю. Михайлова; наук. ред. Н.М. Хуторян. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2013. 188 с. 6. Проблеми застосування трудового та пенсійного законодавства: монографія / Н.М. Хуторян, Я.В. Сімутіна, М.М. Шумило та ін.. К.: Ніка-Центр, 2015. 316 с. 7. Шарпаций В. Г. Соціальне забезпечення в УРСР (20-30-ті роки) / В. Г. Шарпаций К.: Ніка-Центр, 2006. 268 с. 8. Шумило М.М. Правове регулювання пенсійного забезпечення державних службовців. монографія. К. : Ніка-Центр, 2010. 272 с.
<p>Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>Зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні і проведення лекцій в онлайн режимі, здобувач вищої освіти отримуватиме відповідні бали на виконані завдання за кожною темою лекційного заняття.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені лекційні заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою лекцій) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання лекційного курсу.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі.</p> <p>За умови погіршення епідеміологічної ситуації в регіоні здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою семінарських занять) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання семінарських занять.</p> <p>Завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, аналітичних записок, опрацювання наукової літератури, пошуку та опрацювання матеріалів в мережі Інтернет за вказаною тематикою.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію</p>

	<p>наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://univer.km.ua/page.php?pid=197)

Політика щодо інших питань	<p>Вимоги викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність здобувача вищої освіти під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. <p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. <p>Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни «Історія соціального забезпечення», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час заліку.</p>
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.